

Hållbarhetsbokslut 2022

Region Stockholm

Innehåll

1. Inledning	5
2. Kommentar från Hållbarhetsdirektören	6
3. Vårt bidrag till Agenda 2030	7
4. En hållbar regional utveckling	8
5. Hållbarhet och delmål i RUF5	19
6. Hållbarhetsranking 2022	22
En av världens mest hållbara städer	23
Karolinska Universitetssjukhuset världens sjätte bästa sjukhus	24
Stockholmsregionen i världstoppen på kollektivtrafik	24
7. Goda exempel från koncernövergripande nivå	26
Ekonomisk hållbarhet	27
Förnybara drivmedel i fordonsflottan	27
Patientmåltider	27
8. Goda exempel från verksamheterna	28
Tryggare kollektivtrafik och kraftigt minskade saneringskostnader	27
Cirkulära skyddsförkläden	30
Barnrättsarbete inom hälso-och sjukvården	30

1. Inledning

Världen står inför omfattande utmaningar i och med klimatförändringar, utarmning av biologisk mångfald, spridning av hälso- och miljöfarliga ämnen och ökad ojämlikhet. Dessa utmaningar är relevanta även för Stockholms län och påverkar bland annat folkhälsan, tryggheten och den ekonomiska utvecklingen.

Hållbarhetsbokslutet utgör uppföljningen för år 2022 och syftar till att följa upp att Region Stockholm rör sig i rätt riktning och har möjlighet att nå uppsatta hållbarhetsmål i budget, samt arbetar i linje med principerna i Region Stockholms Hållbarhetspolicy och prioriteringar i Hållbarhetsstrategin.

Årets bokslut är den första sammanställningen sedan Region Stockholms Hållbarhetspolicy och Hållbarhetsstrategi antogs. Ambitionen är att hållbarhetsbokslutet ska utvecklas under kommande år.

Hållbarhet är en bred fråga som genomsyrar all verksamhet och omfattar fler områden än vad som tas upp i Hållbarhetspolicy och Hållbarhetsstrategin. Detta hållbarhetsbokslut följer upp policy och strategin, och gör inte anspråk på att vara heltäckande. Områden med bäring på hållbarhet som inte ingår i hållbarhetsbokslutet 2022 är exempelvis medarbetarperspektivet, Region Stockholms interna arbetsmiljöansvar och antikorrruption.

2. Kommentar från Hållbarhetsdirektören

Vi har mycket att vara stolta över när vi sammanställer resultatet för hållbarhetsarbetet för 2022. Region Stockholms ambitiösa arbete för en hållbar utveckling i våra verksamheter och i Stockholmsregionen visar sig i det fina resultatet.

Region Stockholm har under lång tid varit ett föredöme inom hållbarhetsarbetet och ett tydligt kvitto på att vi ligger i framkant är att vi minskat våra klimatutsläpp med hela 59 procent sedan 2011 – mer än en halvering, och vi ligger långt fram i arbetet med social hållbarhet exempelvis i arbetet att systematiskt inkludera barnrättsperspektiv och att kollektivtrafiken ska vara tillgänglig för alla. Vi kan också glädja oss över att Region Stockholm har en nästintill fossilfri kollektivtrafik med sina 94 procent, även om vi inte når det högt uppsatta målet för 2022. Region Stockholms spårtrafik har hela 100 procent förnybara bränslen och busstrafiken har 97 procent.

Tack vare stort engagemang har vi nått över 50 procent ekologisk mat vid patientmåltider.

Region Stockholm och Stockholmsregionen är ett föredöme inom många hållbarhetsområden och Karolinska Universitetssjukhuset utsågs till världens sjätte bästa sjukhus, Stockholmsregionen hamnade i världstoppen på kollektivtrafik och Stockholm utnämndes till en av världens mest hållbara städer. Vi är innovativa och arbetar exempelvis med cirkulära skyddsförkläden och vård på distans.

Vi har kommit långt, men det finns flera områden där arbetet behöver förbättras för att nå målen. Tillsammans ska vi nå dit!

Carolina Pettersson

Hållbarhetsdirektör

3. Vårt bidrag till Agenda 2030

Förenta nationernas mål för hållbar utveckling, även kallad Agenda 2030, är världens gemensamma färdplan för hållbar utveckling. Region Stockholms hållbarhetsarbete grundar sig på Agenda 2030 och hur vi som region bäst kan bidra till implementering av de globala målen. Det gör att Region Stockholm har byggt [hållbarhetsstrategin](#) på en analys av Agenda 2030 och det influerar vårt dagliga hållbarhetsarbete.

Nedan är de mål som Region Stockholm ska arbeta med för att nå våra uppsatta hållbarhetsambitioner, inom de områden där vi har störst positiv påverkan och göra skillnad.

Vi arbetar för hållbara städer, landsbygds och skärgårdsområden genom satsningar på:

- Minskad miljö- och klimatpåverkan i Stockholms län
- Jämlika livsvillkor och jämlik tillgång till samhällsservice
- Ökad trygghet
- Kultur och kulturarv främjas

Vi arbetar för hållbar konsumtion och produktion genom satsningar på:

- Minskad klimatpåverkan och resursanvändning
- Människa och miljö skyddas från skadliga ämnen
- Ökad biologisk mångfald och värnade ekosystemtjänster
- Universell och hälsofrämjande utformning
- Hållbara leveranskedjor

Vi arbetar för att vara en organisation att lita på genom satsningar på:

- Långsiktigt hållbar ekonomi
- Lika rättigheter och möjligheter
- Stärkt samverkan
- Resilient verksamhet

Utöver dessa tre prioriterade områden där Region Stockholm har bedömt att verksamheterna kan göra störst skillnad arbetar verksamheterna aktivt med samtliga Agenda 2030-målen.

Arbetet sker med tonvikt på de mål som är kopplade till hälsa och välbefinnande och bekämpning av klimatförändringarna, eftersom de är nära kopplade till Region Stockholms uppdrag.

En hållbar regional utveckling

4. En hållbar regional utveckling

En hållbar regional utveckling är en förutsättning för en växande storstadsregion. Dagens invånare och framtida generationer står i fokus för Region Stockholms hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, regionala utvecklingsarbete och i arbetet för att bidra till kulturen i länet.

Inriktningsmålet En hållbar utveckling i Region Stockholms budget 2002 har totalt 18 mål. Nedan redovisas de 11 mål i Region Stockholms budget 2022 som främst bedöms bidra till att nå ambitionerna i Region Stockholms Hållbarhetspolicy och Hållbarhetsstrategi. Av dessa 11 mål har fem mål uppnåtts, fyra har inte uppnåtts och två har inte gått att göra bedömning av måluppfyllelse då målet saknar indikatorer.

Årets resultat visar på att Region Stockholm har höga ambitioner och högt uppsatta mål. Inom vissa områden har arbetet kommit långt medan det inom andra finns mer att göra.

En hälso- och sjukvård av god kvalitet ●

Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen, där den som har det största behovet ges företräde till vården. Hälso- och sjukvården ska arbeta för att förebygga ohälsa, vara tillgänglig och säker. Målet som helhet uppnåddes inte för 2022. Av de tre indikatorer som har valts ut att redovisas i hållbarhetsbokslutet har två av tre uppnåtts.

Region Stockholm har under många år visat på en stadigt sjunkande trend för antalet uthämtade antibiotikarecept. När effekterna av pandemin

blivit mindre påtagliga har antalet uthämtade antibiotikarecept ökat. På nationell nivå har ökningen varit större. Region Stockholm ligger fortfarande under årets riksgenomsnitt på 251 uthämtade antibiotika-recept per 1 000 invånare.

Under hösten 2022 deltog Region Stockholm i Nationell Patientenkät, som undersökte hur patienter upplevt sina besök i primärvården. Region Stockholms resultat avseende Helhetsintryck i primärvården nådde inte sitt målvärde samt sjönk en procentenhet jämfört med 2021.

En hälso- och sjukvård av god kvalitet			
Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Antibiotikaförskrivning (antalet uthämtade antibiotikarecept per 1000 invånare)	228	248	<250 ●
Suicidriskbedömning av nya patienter inom psykiatrisk öppenvård	80%	82%	74% ●
Vård med patienten i fokus: Helhetsintryck i primärvården	79%	78%	81% ●

Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla ●

Målet styr mot en förbättrad folkhälsa och ökad medellivslängd i länet genom att minska riskfaktorer och sjukdomar som bidrar mest till sjukdomsburden.

Målet uppnåddes inte för 2022.

Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan genom att bland annat följa ökat hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbete vid vårdcentralerna. Tidiga insatser vid risk för ohälsa stärker hälsa, förhindrar sjukdom, förkortar sjukdomsperiod eller lindrar sjukdomens grad.

Husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete ökade jämfört med föregående år. De senaste åren har det aktiva sjukdomsförebyggande arbetet varit lägre med anledning av covid-19, men är nu på samma nivå som innan pandemin.

En del av Region Stockholms arbete är att utjämna skillnader i tandhälsa mellan olika delar av länet. Folktandvården följer ett kariespreventionsprogram som riktar sig till småbarn, småbarnsföräldrar och yngre skolbarn i definierade riskåldrar och genomför särskilda insatser där tandhälsan fortsatt är sämre.

Under våren infördes även en tidigarelagd första tandkontroll till ett års ålder i de områden där det finns störst risk att barn utvecklar kariessjukdom.

Målet om andelen 19-åringar med kariesfria sidoytor nåddes under 2022.

Region Stockholm bidrar till att förbättra folkhälsan för alla

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Andel husläkarmottagningar som bedriver ett aktivt sjukdomsförebyggande arbete	74%	78,8%	83%
Andelen 19-åringar med kariesfria sidoytor	74,3%	74,8%	72%

Region Stockholms verksamheter har år 2035 minimerat sina utsläpp av skadliga ämnen

Målet styr mot att minska utsläppen av skadliga ämnen och läkemedel för att bidra till renare vatten och miljö. Det har inte gått att göra bedömning av måluppfyllelse då målet saknar indikatorer.

Region Stockholm arbetar kontinuerligt med att uppdatera utfasningslistor för miljö och hälsofarliga kemikalier samt med att förbättra kunskapen om kemikalieanvändningen och förbrukningsrapporteringen. Utfasningen har varit framgångsrikt inom många områden men flera utmaningar finns bland annat inom kollektivtrafiken där fordonens behov av underhåll varierar över tid.

Region Stockholm har länge arbetat med att minska läkemedels miljöpåverkan för att på ett systematiskt sätt kunna jämföra olika läkemedels miljörisk. Ett projekt har startats upp i syfte att förbättra möjligheterna att väga in läkemedels miljöpåverkan vid urval av läkemedel till Kloka listan.¹

Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar

Målet styr mot ett hållbart resande i länet genom att stärka kollektivtrafikens konkurrenskraft och främja ett tillgängligt och effektivt resande. Målet uppnåddes inte för 2022.

Att känna sig trygg i och på väg till och från kollektivtrafiken, påverkar om invånarna i länet väljer kollektivtrafiken framför bilen. Den upplevda tryggheten minskade markant i mätningarna som gjordes i början av pandemin.

 Tryggheten har sedan dess förbättrats men når inte upp till årets målvärde.

Stationsbesiktningar för trygghet har genomförts på röda och gröna linjens stationer. En studie har genomförts i syfte att ta fram förslag till åtgärder för att öka kvinnors trygghet på stationerna. Ett pilotförsök med flexibla nattstopp inom buss har genomförts och utvärdering pågår.

Andelen resenärer som kände sig trygga i de särskilda persontransporterna uppgick till 71 procent, vilket var fem procentenheter under målvärdet. Under 2022 har värdet för tidpassning varit lågt och förklaras till stor del av brist på både förare och fordon.

Fyra av sju miljömål i Trafikförsörjningsprogrammet har bedömts uppnådda till 2030, baserat på trendlinje för åren 2011–2021. Målen som uppnåddes är förnybar energi i kollektivtrafiken och fastigheter samt minskade utsläpp av partiklar och kväveoxider.

En hel resa ska vara möjlig för alla resenärer att genomföra. Tillgängligheten har ökat jämfört med 2021 men årets målvärde nås inte. Genom planerade åtgärder de kommande åren kommer tillgängligheten att öka successivt. Inom samtliga trafikslag, och även på stora bytespunkter mellan land- och sjötrafik, erbjuds ledsagning.

¹ Kloka listan är Region Stockholms lista över läkemedel som rekommenderas för behandling av vanliga sjukdomar

Region Stockholm stärker ett hållbart resande så att klimatpåverkan från transporter minskar

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	
Trygga resenärer	72%	73%	≥ 75%	●
Trygga resenärer - särskilda persontransporter	77%	71%	≥ 76%	●
Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna (RUF5)	29%	N / A	≥ 52%	●
Hållbara resor: Uppfylld av miljömål i trafikförsörjningsprogrammet	57%	57%	≥ 67%	●
Tillgänglig och sammanhållen region: Fullt tillgänglig linje eller bytespunkt (exkl. Båttrafik)	80%	81%	≥ 83%	●

Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet

En viktig utgångspunkt i kulturarbetet är samverkan med länets kommuner. Varje år genomför Region Stockholm dialogmöten med olika målgrupper inom kultur för att följa upp hur målgrupperna upplever att Region Stockholm bidrar med kulturupplevelser för länets invånare.

Av totalt 106 kommunala aktörer som besvarade utvärderingen anser 96 procent att dialogmötena har bidragit till att samordna Stockholmsregionens kultur- och föreningsliv och uppnådde därmed sitt målvärde för 2022.

Indikatorn andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning uppgick till 0,9 procent och nådde inte upp till regionfullmäktiges målvärde på minst en procent.

Under 2022 har nio investeringar avslutats som genererat konstanslag.

Fri kultur för upplevelser, möten, bildning och delaktighet			
Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Andel kommuner som anser att Region Stockholms främjande verksamhet bidrar till kulturupplevelser för länets invånare	70%	96%	≥ 75%
Andel av fastighetsinvesteringar i hälso- och sjukvården som används för konstnärlig gestaltning	0,7%	0,9%	≥ %

Region Stockholm är tillgänglig för alla och bemötandet likvärdigt

Målet styr mot att den samhällsservice som Region Stockholm tillhandahåller är utformad och planerad så att de kan nyttjas av så många som möjligt i länet. Målet uppnåddes för 2022.

Hälso- och sjukvårdsbarometern är en nationell undersökning som syftar till fånga attityder, förväntningar och erfarenheter hos befolkningen. I jämförelse med föregående år har Region Stockholms resultat avseende förtroende för hälso- och sjukvården sjunkit med fyra procentenheter. Region Stockholms resultat ligger i nivå med riket som helhet, som uppvisar samma nedåtgående trend.

Flera nämnder och bolag genomför regelbundet samråd med intresseorganisationer som företräder personer med funktionshinder och pensionärer. Samråden bidrar till att utveckla Region Stockholms verksamheter genom att öka tillgängligheten och förbättra bemötandet. Under 2022 har kompetenshöjande insatser genomförts i

syfte att förebygga diskriminering och främja allas lika rättigheter.

Under 2021 påbörjade Region Stockholm genomförandet av både sociala konsekvensanalyser och folkhälso-konsekvensanalyser som ett nytt arbetssätt.

Under året har nämnder och bolag arbetat med att skapa förutsättningar för att integrera och systematisera arbetssättet i sina verksamheter och kärnprocesser.

Region Stockholm är tillgänglig för alla och bemötandet likvärdigt

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Andel av länets invånare som har ett stort förtroende för vården	68%	64%	≥ 65% ●
Andel nämnder och bolag som utifrån sitt uppdrag har genomfört aktiviteter i enlighet med Region Stockholms styrande dokument inom social hållbarhet och folkhälsa	86%	96%	≥ 70% ●
Andel nämnder och bolag som arbetar med konsekvensanalyser inom folkhälsa och/eller social hållbarhet	-	N / A	≥ 20% ●

Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019

Målet styr mot att minska klimatpåverkan från Region Stockholms verksamheter. Målet uppnåddes för 2022. Klimatpåverkan från utsläpp av växthusgaser uppgick till en minskning med 59 procent gentemot 2011.

Utsläppet av växthusgaser har beräknats till 101 000 ton koldioxidekvivalenter för 2022, i relation till 247 000 ton år 2011. De främsta bidragande åtgärderna till minskade utsläpp av växthusgaser är övergången till förnybara bränslen och förnybar energi samt energi-effektivisering inom kollektivtrafiken och i Region Stockholms fastigheter. Även reducerade utsläpp från resor och anestesigaser har varit bidragande i mindre omfattning.

Verksamhets- och fastighetsenergin i vård- och trafikfastigheter minskade med 15 procent. Utfallet beror till stor del på minskad energianvändning i sjukhusfastigheter, vilket bland annat kan härledas till högre kostnader för el, en varmare höst, återgång till mer normala driftförhållanden efter pandemin, investeringar i energieffektivisering och strukturerat arbete med effektivisering.

Under året har tjänsteresorna ökat kraftigt jämfört med föregående år då pandemins restriktioner upphörde och resandet har återgått

till tidigare nivåer. Jämfört med basåret 2016 har dock klimatpåverkan från tjänsteresor minskat med 47 procent. Distansarbetandet har fortsatt, även om det har minskat i omfattning. Utbildningar och möten har i viss mån återgått till fysiska möten.

Region Stockholms spårtrafik har 100 procent förnybara bränslen och busstrafiken har 97 procent. Inom sjötrafiken har 56 procent förnybara bränslen. Med anledning av covid-19 och ansträngd ekonomi beslutade trafiknämnden att inte öka användningen av förnybart drivmedel inom sjötrafiken till 90 procent som planerat.

Andel förnybara drivmedel uppgick till 92 procent och ökade något jämfört med föregående år vilket främst beror på den särskilda kollektivtrafiken samt att resor i tjänsten med egna och leasade fordon har ökat i andel förnybart.

Region Stockholms arbete med att bygga ut tunnelbanan omfattas av klimatmålet om att reducera sin klimatbelastning med minst 25 procent under genomförandet, vilket uppnåddes för 2022. Projektet utbyggnad av tunnelbana till Älvsjö har under året fått ett specifikt klimatmål som anger att klimatbelastningen ska reduceras med minst 50 procent under uppdragets genomförande.

Samtliga större trafikinvesteringar har därutöver projektmål om att minska klimatpåverkan med minst 15 procent.

Region Stockholms
spårtrafik har 100 procent
förnybara bränslen och
busstrafiken har
97 procent.
Inom sjötrafiken har
56 procent
förnybara bränslen.

Till år 2030 har Region Stockholms totala klimatpåverkan halverats jämfört med 2019

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022	
Andel förnybar energi i kollektivtrafiken	93%	94%	≥ 95%	
Klimatpåverkan från utsläpp av växthusgaser, ton koldioxidkvivalenter	55%	59%	≥ 54%	
Verksamhets- och fastighetsenergi i fastigheter ägda av Region Stockholm, kWh/kvm(A-temp)	-13%	-15%	≥ 12%	
Klimatpåverkan från tjänsteresor, tonkoldioxidkvivalenter	-92%	-47%	≥ 35%	
Andel förnybara drivmedel i Region Stockholms transporter	-	92%	≥ 95%	
Andel nollutsläppsfordon av de ägda och leaseade fordonen inom Region Stockholms nämnder och bolag	5%	11%	≥ 10%	
Andelen utbyggnadsprojekt inom tunnelbanan med mål om att minska klimatpåverkan med minst 25%	-	100%	100%	
Andelen större trafikinvesteringar med mål i inriktningsfasen om att minska klimatpåverkan med minst 15 %	-	100%	100%	

Region Stockholms måltider främjar hälsa och är hållbara

Målet styr mot att Region Stockholm ska ha näringsrika och goda måltidsförutsättningar för att främja patientens tillfrisknande liksom att maten är hållbart producerad och att matsvinnet minimeras. Målet uppnåddes för 2022.

Under 2022 upphandlades livsmedel till patientmåltider för drygt 160 miljoner kronor. Vårdgivare har under flera år arbetat framgångsrikt med att öka andelen ekologiska livsmedel. Flera av verksamheterna har haft utmaningar med en begränsad tillgång på ekologiska livsmedel på grund av pandemin och kriget i Ukraina samt ökade livsmedelspriser.

Andel ekologiska livsmedel i patientmåltider uppgick till 50 procent och uppnådde sitt målvärde för 2022.

Region Stockholms måltider främjar hälsa och är hållbara

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Andel ekologiska livsmedel i patientmåltider	-	50%	≥ 50%

Utformning av de fysiska miljöerna i Region Stockholms verksamheter är hållbara och hälsofrämjande

Målet styr mot hälsofrämjande miljöer inom Region Stockholms verksamheter för att öka välbefinnande, minska stress och främja trygghet samt biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Det har inte gått att göra bedömning av måluppfyllelse då målet saknar indikatorer. För att upprätthålla långsiktigt hållbara vårdfastigheter arbetar Region Stockholm systematiskt med fastighetsplaner.

Under 2022 har planer för Solna sjukhusområde, Södersjukhuset AB och Södertälje sjukhus AB fastställts och goda exempel på hälsofrämjande åtgärder är den nya promenadslingan på Nacka sjukhus och det nya utegymmet på Danderyds sjukhus AB.

Inom kollektivtrafiken handlar åtgärder för hållbara och hälsofrämjande miljöer om att trygga resenärsmiljöer och att minska buller och vibrationer för att minska påverkan för närboende vid spåranläggningar. Vid utbyggnad av infrastrukturen, bygg- och anläggningsprojekt ansvarar Region Stockholm för att skydda och bevara naturmiljöer samt särskilda arter. I utbyggnaden av Roslagsbanan har ett omfattande arbete avseende påverkan på ekosystem och naturmiljö utförts.

2035: Flöden i Region Stockholms verksamheter är cirkulära

Målet styr mot cirkulära, giftfria och resurseffektiva materialflöden i verksamheterna för att minska miljöpåverkan i Region Stockholm.

Målet uppnåddes för 2022.

Under året har Region Stockholm arbetat med att kartlägga resursintensiva flöden inom hälso- och sjukvårdsverksamhet och möjligheterna till ökad resurseffektivitet och cirkularitet, samt ökat den tvärfunktionella samverkan.

Andel uteliggande kläder i mer än 30 dagar uppgick till 21,2 procent och uppnådde sitt målvärde för 2022. Utfallet beror på fortsatt arbete med att öka flergångstextiliers resurseffektivitet, bland annat genom att behovsanpassa och optimera sjukhusens textillager samt informera kring hur medarbetarna kan medverka till att öka textilers cirkularitet i det dagliga arbetet.

En nära dialog mellan verksamheterna och leverantör har också varit en bidragande orsak till resultatet.

2035: Flöden i Region Stockholms verksamheter är cirkulära

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Andelen kläder som är uteliggande i verksamheterna mer än 30 dagar	-	21,2%	<25%

2035: Region Stockholms verksamheter är resilienta

Målet styr mot att Region Stockholms verksamheter är robusta och resilienta vid extraordinära händelser med anpassat skydd mot hot och risker. Målet uppnåddes inte för 2022.

Utvecklingen av andel vidtagna åtgärder av identifierade sårbarheter i risk- och sårbarhetsanalyser har ökat jämfört med tidigare år, även om målvärdet för 2022 inte har uppnåtts. Under året har arbetet med att genomföra och följa upp risk- och sårbarhetsanalyser stärkts och arbete

enligt åtgärdsplaner kommer att fortsätta under 2023.

Hantering av covid-19-pandemin liksom åtgärder i samband med händelseutvecklingen i Ukraina kan samtidigt anses ha bidragit till att stärka den generella krisberedskapsförmågan.

2035: Region Stockholms verksamheter är resilienta			
Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Målvärde 2022
Andel vidtagna åtgärder av identifierade sårbarheter i risk och sårbarhetsanalysens åtgärdsplan	-	64%	≥ 70%

Hållbarhet och delmål i RUFSS

5. Hållbarhet och delmål i RUF5

Resandet i kollektivtrafiken har ökat under 2022 men är inte uppe på samma nivåer som innan pandemin. Kollektivtrafikens andel av de motoriserade resorna är fortfarande något lägre än innan pandemin (drygt 80 procent jämfört med motsvarande månader år 2019).

Ett flertal indikatorer som speglar den sociala hållbarheten, såsom valdeltagande och barn och ungas utbildningsresultat, visar på inomregionala skillnader.

Laddningsbara fordon ökar snabbt i länet, särskilt personbilarna, men även SL-bussar och lätta lastbilar ställs om till eldrift.

Länets energianvändning har minskat med 30 procent mellan 2005–2020 i förhållande till bruttoregionalprodukten och regionen är på väg att nå det nationella målet om energi-effektivisering till 2030.

Fem nyckelområden

Utifrån 2022 års uppföljning av Stockholmsregionens utveckling identifieras fem nyckelområden som behöver stå i fokus kommande år:

1. Främja bostadstillgången för olika grupper
2. Omställning för minskad klimatpåverkan
3. Säkra energiförsörjningen för grön omställning och tillväxt
4. Kompetensförsörjning och matchning på arbetsmarknaden
5. Minska inomregionala skillnader

Läs mer:

- Hela uppföljningsrapporten går att hitta här: [Uppföljningsrapport 2022](#)
- En samlad bild av Stockholmsregionens utveckling finns att läsa om på [plattformen för den regionala utvecklingsplanen för Stockholm](#)

Nedslag från 2022:

- Medellivslängden har ökat, både hos män (81,5 år) och kvinnor (85,2 år)
- Resandet i kollektivtrafiken har ökat under 2022
- Arbetslösheten spås öka under 2023 till följd av inflation och ekonomisk nedgång
- Ökad psykisk ohälsa bland unga kvinnor.

Hållbarhetsranking 2022

6. Hållbarhetsranking 2022

I en internationell jämförelse står sig Stockholmsregionen stark när det kommer till hållbarhetsindex. Nedan presenteras de index som släppts under 2022. Fler index för internationell jämförelse finns att läsa om på [plattformen för den regionala utvecklingsplanen för Stockholm](#).

En av världens mest hållbara städer

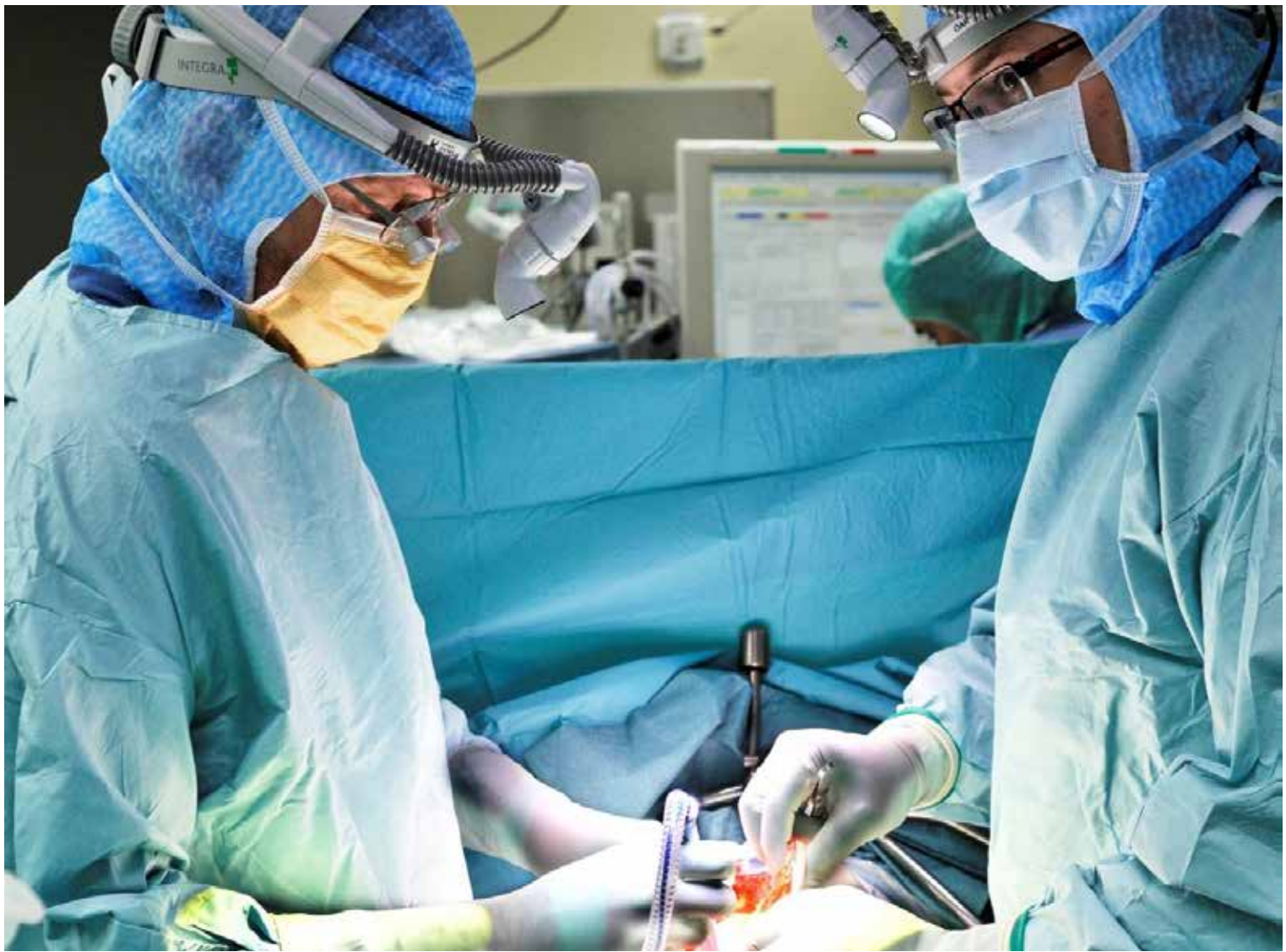
Under 2022 publicerades två olika rankingar av hållbara städer där Stockholm toppar den ena och får en hedrande andraplats i den andra.

I Arcadis Sustainable Cities Index toppar Oslo, tätt följt av Stockholm 2022 års ranking.¹ Mätpunkterna inkluderar de tre hållbarhetsdimensionerna ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

I ekonomi- och hållbarhetstidningen Corporate Knights rankas Stockholms som världsledande bland annat för vårt arbete med att minska utsläpp från industri och trafik, hushållsavfallshantering, och tillgång till grönområden.

¹ Arcadis Sustainable Cities Index 2022

Karolinska Universitetssjukhuset världens sjätte bästa sjukhus

Karolinska Universitetssjukhuset når sin högsta ranking hittills i Newsweeks bedömning som släpptes i början av 2023.¹ Rankingen baseras på resultat i patientenkäter, kring exempelvis bemötande och information, kvalitetsresultat, som exempelvis väntetider, patientsäkerhet och följsamhet till hygienrutiner och graden av användande av patientrapporterade utfallsmått, det vill säga hur patienter skattar nyttan av behandlingen och sin livskvalitet efter att de fått vård. Rankingen omfattar över 2 300 sjukhus i 28 länder.

Stockholmsregionen i världstoppen på kollektivtrafik

När den amerikanska konsultfirman Oliver Wyman Forum och University of California i Berkeley rankar 60 storstäders kollektivtrafik och mobilitet under 2022 finns Stockholmsregionen

med inom topp fem i samtliga kategorier.²

Rankingen inkluderar bland annat närheten till kollektivtrafiken för resenärer, klimatsmarta lösningar, nivån på biljettpriser, reshastigheten och hur regionen hanterar trängsel.

¹ [Newsweek World's Best Hospitals 2023.](#)

² [Urban Mobility Readiness Report 2022.](#)

Internationell ranking

Urban Mobility Readiness Index:

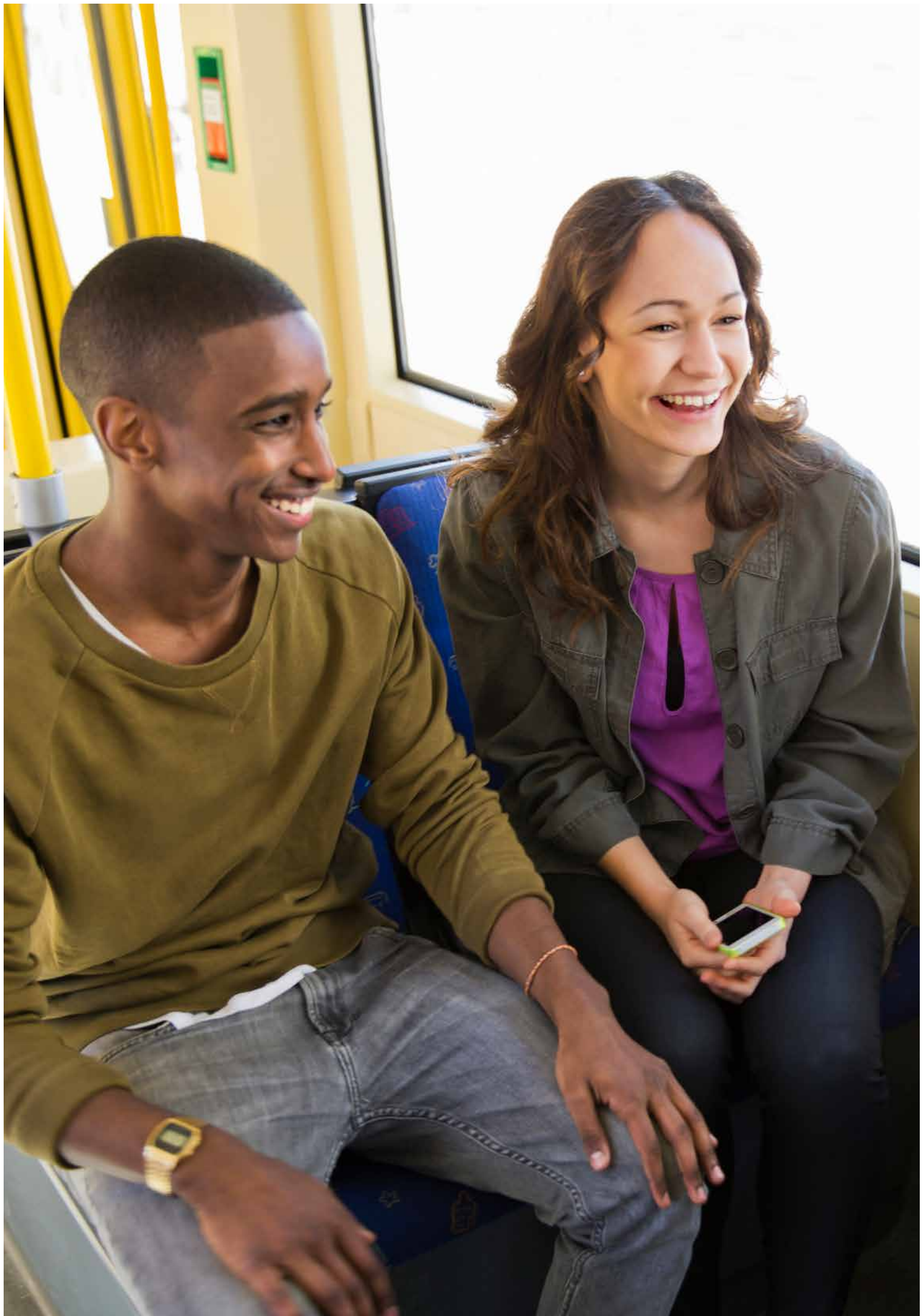
- Andra plats efter San Francisco

Public Transit sub index:

- Tredje plats efter Hong Kong och Zürich

Sustainable Mobility sub index:

- Fjärde plats efter Oslo, Amsterdam och Helsingfors

Goda exempel från koncernövergripande nivå

7. Goda exempel från koncernövergripande nivå

Nedan beskrivs ett antal goda exempel på koncernövergripande hållbarhetsarbete där en eller flera förvaltningar och bolag deltar.

Ekonomisk hållbarhet

Som ett led i den ekonomiska hållbarheten har Region Stockholm fortsatt utveckla möjligheten att finansiera större hållbarhetsåtgärder genom gröna-, sociala- och hälsoobligationer. Arbetet har gett goda resultat och låne- och finansieringsportföljen ses om ett gott exempel på nationell nivå. Fram till och med 2022 utgör drygt 30 procent av Region Stockholms låneportfölj av gröna obligationer. Mer än 60 procent av Region Stockholms låneportfölj utgörs av grön finansiering.

Det finns även en utgiven sociala / hälsoobligation i Region Stockholms låneportfölj.

Förnybara drivmedel i fordonsflottan

Region Stockholm har under flera år arbetat för att fordonsflottan ska drivas av förnybara drivmedel. I dagsläget är 100 procent av busstrafiken gående på förnybara drivmedel, 44 procent av den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänsttaxi, närtrafik, och rullstolstaxi) samt 56 procent av sjötrafiken som inkluderar persontrafik med egna och entreprenörers

fartyg. Denna satsning kommer att fortsätta under kommande år. Nästa steg är att bussflottan steg för steg kommer att elektrifieras och vår plan är att köra 100 % elbussar 2035.

Sammantaget rullar 31 helelektriska bussar inom kollektivtrafiken år 2022.

Patientmåltider

På koncernövergripande nivå har gemensamma ansträngningar gjorts för att minska utsläppen från patientmåltider och öka andelen ekologiska livsmedel som serveras. Under 2021 har en mätning genomförts och utfallet är totalt på 4802 ton CO2 ekvivalenter vilket är en minskning med 15 procent jämfört med 2016. Mätning av utsläppen från patientmåltider kommer att tas upp igen under 2023.

Under 2022 har vårdgivare arbetat framgångsrikt med att öka andelen ekologiska livsmedel och ekologiska livsmedel. 50 procent av alla livsmedel i patientmåltiderna var ekologiska.

Mer än 60% av
Region Stockholms
låneportfölj utgörs av
grön finansiering.

Goda exempel från verksamheterna

8. Goda exempel från verksamheterna

I detta avsnitt beskrivs några exempel av social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet från Region Stockholms verksamheter som under 2022 gett goda resultat.

Tryggare kollektivtrafik och kraftigt minskade saneringskostnader

De senaste fem åren har SL lyckats minska klotter och skadegörelse i spårtrafiken med mer än hälften. Det gör kollektivtrafiken tryggare och har lett till kraftigt minskade saneringskostnader.

SLs satsningar på förebyggande arbete för att minska klotter och skadegörelse i kollektivtrafiken leder till ökad social och ekonomisk hållbarhet, eftersom klotter och skadegörelse är kostsamt att sanera och gör att invånarna uppfattar kollektivtrafiken som otrygg.

Sedan 2018 arbetar SL mer effektivt och med nya metoder för att få bukt med skadegörelse. Det nya arbetssättet har gett resultat och mellan 2018 och 2022 har de klottrade ytorna i SL:s spårtrafik minskat med 57 procent. Bara mellan 2020 och 2021 innebär det en minskning av saneringskostnaderna med 65 miljoner kronor.

Några av åtgärderna har inkluderat att klotter saneras inom 24 timmar för alla trafikslag utom pendeltåg, där det ska saneras inom 48 timmar. All skadegörelse polisanmäls och det har satts upp bättre och säkrare staket runt anläggningarna.

Besparingar
på 65
miljoner
kronor.

Cirkulära skyddsförkläden

När pandemin slog till uppstod en brist på skyddsutrustning och flera verksamheter inom Region Stockholm stod inför ett arbete med att söka efter skyddsutrustning världen över.

Detta var även fallet på Danderyds sjukhus, som samtidigt insåg vilken miljöpåverkan de stora mängder engångsartiklar som slängs inom vården har. Därför startade Danderyds Sjukhus ett innovationsarbete med för att minska vårdens plastavfall och hitta nya lösningar.

Det blev starten på utvecklingen av ett så kallat cirkulärt flöde för skyddsförkläden.

Ett cirkulärt flöde
för skyddsförkläden
har upp till
80% lägre
koldioxidutsläpp.

Under 2022 har ett projekt genomförts med syfte att använda cirkulära skyddsförkläden i större skala på Danderyds sjukhus. Skillnaden mellan återvinning och ett cirkulärt flöde är att man tillverkar till exempel värme, isolering i väggar, eller andra produkter vid återvinning.

Men vid ett cirkulärt flöde får man tillbaka en likadan produkt som man slängde, i det här fallet ett nytt skyddsförkläde.

På Danderyds Sjukhus samlas skyddsförkläden in och så hackas plasten och tvättas i ett bad. Därefter värms plasten till 187 grader och man gör ny plastmassa. Resultatet blir nya skyddsförkläden som kan användas inom vården igen. Ett cirkulärt flöde har skapats.

Dessa skyddsförkläden produceras i Sverige, vilket ger en något högre kostnad än de skyddsförkläden Region Stockholm importerar men en desto större miljö- och klimatvinst. Bara Danderyds sjukhus använder cirka 2,3 miljoner skyddsförkläden per år.

Ett kilo cirkulärt producerat förkläde ger ett kilo CO₂ jämfört med ett kilo förkläde från olja som ger sex kilo CO₂. Det rör sig om upp till 80 procent lägre koldioxidutsläpp enligt studier, så det är en stor skillnad i utsläppen.

Barnrättsarbete inom hälso- och sjukvården

Inom Region Stockholms hälso- och sjukvård bedrivs ett systematiskt barnrättsarbete vilket ska säkerställa att barn och unga får sina rättigheter tillgodosedda i sin kontakt med vården.

Två viktiga komponenter i det systematiska barnrättsarbetet är att kontinuerligt utbilda barnrättsombud och genomföra barnkonsekvensanalyser.

Barnrättsombudsutbildningarna drivs av Sachsska barn- och ungdomssjukhus i samarbete med Astrid Lindgrens barnsjukhus på Karolinska Universitetssjukhuset. Ett barnrättsombuds uppdrag är att efterfråga, förbereda och genomföra barnkonsekvensanalyser inför beslut och förändringar som berör barn och unga. Under utbildningen får deltagarna möjlighet att diskutera hur den egna verksamheten kan utveckla barnrättsarbetet. Målgrupp för utbildningen är personal från regionfinansierad barn och vuxen hälso- och sjukvård och under

2022 har två större barnrättsutbildningar genomförts. Barnrättsombuden ingår sedan i ett nätverk där de kan utbyta erfarenheter och få vidareutbildning och inspiration.

Barnkonsekvensanalys är verktyg för att systematiskt omsätta och synliggöra barnets rättigheter i verksamheterna. Det är en metod som ska användas inför åtgärder, förändringar och beslut som direkt eller indirekt berör barn och unga, på kort och lång sikt. Under 2022 har ett antal bedömningar av barnets bästa genom barnkonsekvensanalyser genomförts.

Några exempel är:

- Barnvandring med syfte att undersöka hur lokalerna är anpassade till målgruppen på Habiliteringscenter Söderstaden.
- Bedömning av journalmall och rutin för vårdplan inom BUP Stockholm.
- Anpassning av träningsprogram för rörlighetsträning och broschyrer för känselträning och desensibilisering i syfte att öka barn och ungdomars delaktighet i sin rehabilitering på Handkirurgen Södersjukhuset.
- Bedömning av första kontakten och mottagningsbesöket med familjer vars barn har BMI över 30/Obesitas på BUMM Handen.
- Översikt och bedömning av aktuella rutiner på Bröstcentrum för att uppmärksamma och erbjuda stöd till barn som närstående

till vuxen som genomgår behandling för bröstcancer på Capio S:t Görans Sjukhus.

Att ha barnrättsombud och genomföra barnkonsekvensanalyser hjälper till att bevaka barn och ungas rättigheter inom hälso- och sjukvården, och ett viktigt verktyg för att omsätta barnkonventionen i praktiken.

Inom hälso- och sjukvården i Region Stockholm finns det 285 utbildade barnrättsombud.

